

21 Hudreaktioner och allergi – (insulin)

Insulin

Efter att man börjat framställa högrenat humaninsulin och insulinanaloger har problemen med allergier och hudreaktioner minskat dramatiskt men kan i vissa sällsynta fall ställa till problem eller i varje fall oro hos patient och personal. Orsakerna kan vara många men oftast rör det sig enbart om lokala reaktioner med en liten rodnad eller klåda på instickstället.

Om symtomen är ringa (rodnad, smärta, klåda lokalt och begränsat till instickstället). Fundera på om utslag eller hudreaktionen verkligen förorsakats av sprutan. Tidsmässigt samband? Är patienten överkänslig mot något annat (kontaktallergi i området)? Finns liknande utslag på andra delar av kroppen? Om man får lite röda prickar vid nyinsättning – expektera! – symtomen brukar som regel klinga av efter några veckor.

Lantus kan ibland svida vid injektion (sur lösning).

Tänk på hygien – stick inte genom kläder, byt nål vid varje injektion. Byt gärna fabrikat på nålarna (låna ut lite från mottagningen).

Om man inte når fram med detta kan det röra sig om en reaktion mot lösningsmedlen (oftast paraben och m-cresol). Det finns också beskrivet fall med överkänslighet mot latex (i gummipackningarna) och mot protaminet i NPH-insulinet. Byt insuliner (se FASS rörande konserveringsmedel) och injektionsutrustning. Byt bort NPH-insulin och byt från engångspennor till ampuller (eller tvärtom).

Om symtomen är påtagliga eller tilltar

Vid mer påtagliga symtom i direkt anslutning till injektion eller misstanke om generalisering (urticaria) kan det vara lämpligt att låta övervaka patienten några timmar efter injektion och gärna dokumentera med foto. Det finns nämligen extremt sällsynta fall av överkänslighet mot insulinet i sig. Detta kan utveckla sig till urticaria och anafylaxi och kan faktiskt bli livshotande.

Vid misstanke på en sådan reaktion skall kontakt tas med allergolog och diabetolog på specialistsjukhus för inläggande utredning med kutantest och analys av insulinspecifikt IgG och IgE och/eller RAST mot humaninsulin och eventuellt protamin.

Möjlighet finns att ta direkt kontakt med de företag som marknadsför insulinerna för diskussion kring allergier och hudreaktioner.

Behandlingen är besvärlig och består av antihistamin, kortison, byte av insulin och hyposensibilisering.